Guia de

TRANSPARÈNCIA

per a les associacions i fundacions perceptores de subvencions i ajuts públics

Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern

Generalitat de Catalunya
Comissionat per a la Transparència
i l'Accés a la Informació Pública

Índex

1. Presentació 3

2. Entitats destinatàries de la Guia 4

3. Associacions i fundacions perceptores de fons públics subjectes a transparència 4

4. Criteris de subjecció al règim de transparència 5

5. Publicitat activa: àmbits d'informació subjecta a transparència 5

5.1 Informació institucional i organitzativa 5

5.2 Gestió econòmica, pressupostària i patrimonial 6

5.3 Gestió administrativa 6

6. Com s'ha de fer pública la informació? 7

7. Responsabilitat de la informació publicada 8

Annexos

Annex I. Com s'ha d'informar de l'adreça de transparència i com es pot accedir als continguts? 9

Annex II. Suport i assessorament 11

1. Presentació

Les associacions i les fundacions tenen una cultura pròpia de transparència de llarga tradició. Aquesta cultura parteix de la seva sensibilitat, i es fonamenta en la consciència de la necessitat de retre comptes a la ciutadania i als seus grups d'interès sobre els retorns socials efectuats amb diners d'origen públic, dels procedents de campanyes de captació pública, i dels derivats de les activitats realitzades amb la dedicació dels voluntaris que desinteressadament aporten els seus coneixements i temps a les activitats d'aquestes entitats en benefici de la ciutadania.

En aquest context, la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern ha volgut determinar quines són concretament les obligacions de transparència d'aquestes entitats per raó de l'origen públic dels diners que gestionen, de tal forma que l'abast de la informació sobre el destí d'aquests fons i els retorns socials obtinguts sigui homogeni.

Amb la finalitat de donar suport a aquestes entitats i facilitar-los el compliment de la Llei, aquesta Guia pretén establir un marc simple i clar de les seves obligacions i facilitar-los un seguit de criteris sobre els aspectes de la Llei que necessiten més concreció. D'aquesta manera, la Generalitat de Catalunya presta un suport efectiu a les associacions i fundacions obligades per la Llei de transparència.

Quan normativament es determinin els nivells de subjecció de les entitats als instruments de transparència de la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública, aquesta Guia es complementarà amb la informació corresponent i amb l'establiment dels models orientatius dels instruments de transparència que han d'aprovar els òrgans de govern de les entitats.

2. Entitats destinatàries de la Guia

La Guia s'adreça a les associacions i les fundacions que exerceixen majoritàriament les seves activitats a Catalunya i que perceben fons públics. Inclou:

— Fundacions i associacions de règim general.

— Associacions d'utilitat pública subjectes a la legislació de la Generalitat.

— Entitats de règim especial.

La Guia no s'adreça a les fundacions del sector públic de les administracions de Catalunya ni a les fundacions participades majoritàriament per les universitats públiques de Catalunya.

3. Associacions i fundacions perceptores de fons públics subjectes a transparència

La Llei de transparència s'aplica a les associacions i fundacions perceptores d'ajuts o subvencions públics, d'acord amb l'article 3.4 de la Llei, si:

— Perceben més de 100.000 euros anuals de subvencions o ajuts públics, o si

— Un 40% o més dels seus ingressos anuals provenen de subvencions o ajuts públics (mínim: més de 5.000 euros).

Les associacions i fundacions que es trobin en algun d'aquests supòsits han de **complir les obligacions de transparència del títol II** de la Llei de transparència, amb els continguts dels apartats 5, 6 i 7 d'aquesta Guia. Les **obligacions de publicitat activa** s'han de fer efectives mitjançant el web de transparència de l'associació o fundació.

El perceptors de subvencions i ajuts públics es diferencien dels prestadors de serveis públics que perceben fons per funcionar en el fet que les subvencions o ajuts no es perceben com a contraprestació directa als beneficiaris de la subvenció.

La Llei també s'aplica a les associacions i fundacions perceptores de subvencions i ajuts públics d'un import superior a 10.000 euros d'acord amb el que preveu l'**article 15.2** de la Llei de transparència.

Aquestes associacions i fundacions tenen l'**obligació de comunicar** les retribucions dels seus òrgans de direcció o administració a les administracions públiques que els han concedit les subvencions o ajuts, a l'efecte que es facin públiques. Aquesta obligació s'ha de fer efectiva d'acord amb les previsions de les bases reguladores de la concessió de subvencions i ajuts públics.

4. Criteris de subjecció al règim de transparència

— La subjecció al règim de transparència es manté durant la vigència de la subvenció o l'ajut.

— La subjecció al règim de transparència subsisteix un cop vençut el negoci jurídic si els fons percebuts com a contraprestació de l'ajut o subvenció es continuen aplicant comptablement a les finalitats previstes més enllà de la vigència del negoci jurídic d'acord amb els plans de comptabilitat aplicables a les entitats sense ànim de lucre.

— Els llindars econòmics s'entenen referits a l'exercici econòmic tancat més recentment.

— És aconsellable fer constar l'inici i el final de la subjecció al règim de transparència en la memòria econòmica que integra els comptes anuals.

5. Publicitat activa: àmbits d'informació subjecta a transparència

5.1 Informació institucional i organitzativa

— La missió i les activitats que desenvolupen d'acord amb els estatuts.

— La normativa que sigui aplicable (per exemple: el Llibre tercer del Codi civil de Catalunya, la Llei de mecenatge, la Llei reguladora de les activitats, la Llei del voluntariat, la Llei de finançament de partits polítics, la Llei de caixes d'estalvis per a les entitats vinculades a partits polítics i fundacions especials i bancàries, el Pla de comptabilitat, la Llei d'auditoria de comptes...).

— Els estatuts i el número de registre de l'entitat.

— La composició dels òrgans de govern amb identificació nominativa dels membres i dels seus perfils i trajectòries i dels òrgans delegats, d'assessorament i de control intern, si s'escau (per exemple: la comissió executiva, la comissió d'auditoria, la comissió de nomenaments i retribucions, el consell assessor...).

— L'organigrama actualitzat que identifiqui els responsables dels equips de direcció i gestió de l'entitat, si s'escau, i els seus perfils i trajectòries professionals.

— L'estructura del grup d'entitats, si és el cas.

5.2 Gestió econòmica, pressupostària i patrimonial

— El Pla anual d'activitats (descriptiu de les activitats i indicatiu dels treballadors i voluntaris destinats a aquestes, dels beneficiaris o usuaris, dels indicadors de realització de les activitats i de la previsió d'ingressos i despeses corresponent).

— Els comptes anuals, l'informe d'auditoria —si hi estan subjectes— i els informes dels òrgans de control extern de les comunitats autònomes (OCEX), quan s'escau.

— La retribució dels òrgans de direcció i administració de les entitats que perceben ajuts i subvencions d'import superior a 10.000 euros (inclou la informació dels ajuts o subvencions atorgades en favor de prestadors de serveis; en canvi, s'exclouen de la publicitat els ajuts i subvencions rebuts per motius de vulnerabilitat social).

— L'inventari del patrimoni de les entitats.

5.3 Gestió administrativa

La publicitat activa afecta els contractes i convenis subscrits entre les entitats i les administracions públiques i els ajuts i subvencions atorgats per aquestes.

Contractes

— L'òrgan responsable de l'entitat en matèria de contractació (exemple: el patronat o la junta directiva, la persona titular de la direcció general o la gerència...).

— La relació de contractes subscrits amb les administracions públiques, que ha d'incloure la determinació de l'objecte del contracte i l'import, la durada, les modificacions i les pròrrogues. Aquesta informació ha d'estar actualitzada i ha de fer referència, com a mínim, als últims cinc anys, comptadors a partir de l'entrada en vigor de la Llei de transparència.

Convenis

— La relació de convenis vigents, amb indicació de la data, les parts que el signen, l'objecte, els drets i les obligacions, i el període de vigència. La informació s'ha de referir tant als convenis que tenen contingut econòmic com als que no en tenen.

— Les modificacions produïdes i la data i la forma en què han tingut lloc.

— La informació sobre el compliment i l'execució.

Ajuts i subvencions

— Relació d'ajuts i subvencions rebudes dels cinc darrers anys des de l'entrada en vigor de la Llei de transparència, en què s'indiqui:

  — L'import i l'objecte.

  — Si s'han concedit sense concurrència pública.

— Informació relativa al control financer de l'ajut o subvenció.

— Justificacions adduïdes en el marc de la rendició de comptes.

6. Com s'ha de fer pública la informació?

— És aconsellable publicar la informació en un **apartat específic** sobre transparència al web de l'entitat.

— La informació s'ha de presentar de forma **clara, estructurada i en format reutilitzable**.

— La informació ha de ser **veraç i objectiva i fàcilment comprensible**.

— La informació que es publiqui s'ha **d'actualitzar periòdicament** i se n'ha de **facilitar la consulta**.

7. Responsabilitat de la informació publicada

Continguts de la informació del web

Cada entitat és responsable davant de tercers dels continguts informatius que es publiquen en el seu web.

Compliment de les obligacions de la Llei

Responen les entitats, sense perjudici de l'acció de regrés que s'acordi exercir contra els patrons de les fundacions o els membres de les juntes directives.

Fets que suposen un incompliment de la Llei

— Incomplir els deures de publicitat de la informació aplicant de manera manifestament injustificada els límits a la publicitat.

— Incomplir les obligacions de publicitat de la informació.

Annex I. Com s'ha d'informar de l'adreça de transparència i com es pot accedir als continguts?

Com s'ha d'informar de l'adreça de transparència?

La Generalitat de Catalunya està establint mecanismes per fer possible la publicació d'enllaços al portal Transparència Catalunya i aconseguir que en un únic espai de consulta les entitats subjectes a criteris de transparència activa puguin comunicar les adreces dels seus espais de transparència.

— Amb caràcter general, les entitats inscrites en el registre del Departament de Justícia obligades a publicitat activa han de comunicar, de forma telemàtica, l'adreça de la pàgina web per mitjà d'un **formulari** al qual es podrà accedir a través de **Tràmits gencat**.

— L'alta o la modificació de la pàgina web de l'entitat jurídica s'introduïrà al Registre d'entitats jurídiques automàticament.

— Més endavant, aquestes dades es publicaran automàticament i es podran fer cerques al cercador de webs de transparència de les entitats jurídiques que hagin subministrat la pàgina web de transparència. Es preveu que aquesta funcionalitat estigui operativa el gener de 2016. Mentrestant cada setmana es publicarà un fitxer xml que contindrà les adreces web de les entitats que les hagin informat.

— En el cas de les entitats esportives subjectes a publicitat activa, aquestes comunicaran l'adreça de la pàgina web al **Consell Català de l'Esport**.

Així mateix, les entitats que perceben ajuts i subvencions, no inscrites en els anteriors registres, podran dirigir-se al departament responsable del seu registre.

Com es pot accedir als continguts?

— Des del portal **Transparència Catalunya** [http://www.transparenciacatalunya.cat/].

El portal Transparència Catalunya actua, en una primera fase, com un portal d'enllaços i facilita només els enllaços a les pàgines web de les entitats; en una segona fase esdevindrà una plataforma que conformarà un sistema integral d'informació i coneixement.

Com es compleix el deure de facilitar a l'Administració l'adreça del web de l'entitat

— Cal emplenar un formulari electrònic de comunicació de l'adreça del web de l'entitat.

— Es pot accedir a aquest formulari des de Tràmits gencat o bé des de l'Oficina de Gestió Empresarial.

— El tràmit és gratuït i no es rebrà cap comunicació de l'Administració.

— La comunicació de l'adreça del web de l'entitat s'ha de fer una vegada s'hagi rebut la notificació de la concessió de la subvenció o l'ajut. No comunicar-la té el caràcter d'incompliment de les obligacions d'informació de les entitats.

Annex II. Suport i assessorament

L'article 94.2 de la Llei de transparència estableix que la Generalitat ha de prestar assessorament tecnològic a les entitats que tenen obligacions específiques de transparència per a la percepció de fons públics.

Les entitats han de complir les seves obligacions als seus webs, però l'Administració els donarà suport i assessorament tecnològic, concretament:

— Suport i guies perquè puguin fer efectives les obligacions amb eines de fàcil ús i que permetin la publicació a internet.

— Assessorament d'entitats del tercer sector sense ànim de lucre.

Serveis a entitats sense ànim de lucre

La Generalitat de Catalunya ofereix serveis d'assessorament a entitats sense ànim de lucre que tinguin seu a Catalunya amb l'objectiu que disposin d'eines per complir amb les seves obligacions de transparència i puguin resoldre els seus dubtes.

Aquests serveis d'assessorament són gratuïts, eficients i de qualitat, i posen a disposició de les entitats dos tipus de suport:

— **Consultes:** les entitats poden fer consultes per saber com complir les obligacions de la Llei de transparència o qualsevol altra temàtica relacionada amb l'entitat, de forma gratuïta mitjançant un formulari en línia [http://xarxanet.org/formulari-dassessorament].

— **Recursos per a entitats** [http://xarxanet.org/recursos]: faciliten la comprensió dels procediments i les obligacions de les entitats respecte de la Llei de transparència i altres temàtiques relacionades.

Aquests serveis d'assessorament es presten a través de **Xarxanet.org** (xarxa associativa i de voluntariat de Catalunya). Xarxanet.org és una plataforma tecnològica que ofereix a les entitats sense ànim de lucre les formes de suport següents:

— Assessorament gratuït.

— Informació, recursos i bons exemples a través de l'espai especial de transparència.

— Publicació de dades de transparència: per a les entitats que no tenen espai web per publicar les seves dades de transparència.

Les entitats que no tenen web pròpia poden optar a aquestes dues opcions que ofereix xarxanet.org:

— Blocs.xarxanet.org [http://blocs.xarxanet.org/]: ajuda a crear un espai web 2.0 de l'entitat mitjançant una formació a distància i amb assessorament i suport continuat per part del servei de creació de l'espai web 2.0.

— Fitxa d'entitat col·laboradora [http://xarxanet.org/entitats-col-laboradores] de xarxanet.org: ofereix la possibilitat que l'entitat sigui col·laboradora de xarxanet.org i, així, pugui publicar les seves dades de transparència en la fitxa d'entitat col·laboradora.